

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

MINISTRI KÄSKKIRI

Tartu

2. septembril 2014. a nr 364

Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli
teenistusliku järelevalve õiendi
kinnitamine

„Vabariigi Valitsuse seaduse“ § 93 lõigete 1 ja 3 ja § 95 lõike 1, „Rakenduskõrgkooli seaduse“ § 30 ning Vabariigi Valitsuse 10. veebruari 2005. a määruse nr 28 „Haridus- ja Teadusministeeriumi põhimäärus“ § 23 lõike 2 punkti 22 ja § 24 lõike 1 alusel:

1. Kinnitan õiendi teenistusliku järelevalve läbiviimisest Lääne-Viru Rakenduskõrgkoolis (juurde lisatud).
2. Käesolevat käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse „Halduskohtumenetluse seadustikus“ sätestatud korras.

Jevgeni Ossinovski
minister

Lisa
KINNITATUD
haridus- ja teadusministri 2. septembri 2014. a
käskkirjaga nr 362

ÕIEND

TEENISTUSLIKU JÄRELEVALVE LÄBIVIIMISE KOHTA LÄÄNE-VIRU RAKENDUSKÕRGKOOIS

I SISSEJUHATUS

- 1.1. Lääne-Viru Rakenduskõrgkool (edaspidi *LVRKK*) on riigirakenduskõrgkool aadressil Tiigivahe 2, Mõdriku küla, Vinni vald, Lääne-Viru maakond.
- 1.2. Ülevaade kõrgkoolist:
  - 1.2.1. *LVRKK* on riigirakenduskõrgkool, kus toimub 2013/14. õppeaastal õppetöö rakenduskõrgharidusõppes ärinduse ja halduse ning sotsiaalteenuste õppekavagrupis. Vabariigi Valitsuse 18.12.2008 määruse nr 178 „Kõrgharidusstandard“ (edaspidi *KHS*) lisas 3 on *LVRKK*le antud tähtajatu õppe läbiviimise õigus eelnimetatud õppekavagruppides ja õppeastmetel. Lisaks toimub *LVRKK*s kutseõpe keskhariduse baasil järgmistel õppekavadel: majandusarvestus, ärikorraldus, väikeettevõtlus, müügi- ja turundus, sekretäritöö, tarkvara arendus ja hooldustöötaja.
  - 1.2.2. *LVRKK*s õpib Eesti Hariduse Infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) õpilaste, üliõpilaste ning arstresidentide alamregistri andmetel seisuga 15.05.2014.a 1106 õppurit: neist 764 rakenduskõrgharidusõppes ja 342 kutseõppes keskhariduse baasil.
- 1.3. Teenistusliku järelevalve läbiviimise aluseks on haridus- ja teadusministri 07.04.2013 käskkiri nr 144 „Teenistusliku järelevalve läbiviimine Lääne-Viru Rakenduskõrgkoolis“.
- 1.4. Teenistuslik järelevalve viidi läbi 14.04.–18.05.2014.a
- 1.5. Teenistusliku järelevalve viisid läbi Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi *HTM*) kõrghariduse osakonna peaeksperdid Tiina Laidvee ja Hanna Haavapuu.
- 1.6. Teenistusliku järelevalve algatati *LVRKK* õppekorralduse seaduslikkuse ja otstarbekuse üle.
- 1.7. Teenistusliku järelevalve käigus 22.04.–23.04.2014.a külastasid järelevalve läbiviijad õppeasutust. Külastusel toimusid kohtumised, kus osalesid *LVRKK* rektor Helle Noorväli, ettevõtluse ja majandusarvestuse õppetooli juhataja Virve Transtok, õppeteenistuse juhataja Reet Niilus ning haridustehnoloog Kristiina Klaas.
- 1.8. Teenistusliku järelevalve käigus tutvuti nii paber- kui elektrooniliselt esitatud dokumentatsiooniga *LVRKK* õppekorralduse kohta.

II JÄRELEVALVE TULEMUSED: ÕPPEKORRALDUS RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPPES

VASTUVÕTT

- 2.1. LVRKKs toimub vastuvõtt nii kutseõppe keskhariduse baasil ning rakenduskõrgharidusõppe õppekavadele ühtse vastuvõttueeskirja alusel (ÕKE p 2.1). 2013. ja 2014.a vastuvõttueeskirjade (edaspidi ka *VVE*) punktist 3.1 tulenevalt toimub vastuvõtt kõrgkooli avaliku konkursi väljakuulutamisel. ÕKE punkt 2.6 sätestab järgmist: „Õppeaasta jooksul toimub immatrikuleerimine arvestades varasemaid õpinguid ja töökogemust (edaspidi *VÕTA*). (Üli)õpilaskandidaat esitab avalduse ja varasemaid õpinguid tõendavad dokumendid. Üliõpilaseks/õpilaseks immatrikuleeritakse õppetooli juhataja nõusolekul vastuvõttukomisjoni otsuse alusel. Riigieelarvelistele kohtadele immatrikuleeritakse vabade kohtade olemasolul.“ 2014/15.õppeaastaks kehtestatud vastuvõttueeskirja punkt 2.5. täpsustab, et vastuvõttukomisjon töötab aastaringsetl ning õppeaasta jooksul võidakse kooli vastu võtta (üli)õpilasi, arvestades varasemaid õpinguid ja töökogemust. Sealjuures peab kandideerija esitama nõutud dokumendid.
- 2.2. Vastuvõttueeskirja 2014/15.õa punktis 1.1. on sätestatud, et dokument reguleerib (üli)õpilaskandidaatide vastuvõttu kõrgkooli rakenduskõrgharidusõppe ja kutseeriharidusõppe õppekavadele. LVRKKs ei ole mai 2014.a seisuga EHISes registreeritud kutseeriharidusõppe õppekavasid. Kutseõppe tasemel toimub LVRKKs õpe kutseõppe keskhariduse baasil õppekavadel. Seega ei kajasta vastuvõttueeskirja punkt 1.1. tegelikku olukorda ega EHISe andmeid ning tegemist on valeinformatsiooniga.
- 2.3. Vastuvõttueeskirja järgi toimub vastuvõtt avaliku konkursi korras konkursi väljakuulutamisel ning kõrgkoolil on õigus korraldada täiendav konkurss õppekavadele, kui õppekohad ei ole täidetud (VVE punktid 3.1.-3.2). Samas toimub külastusel esitatud info kohaselt LVRKKs vastuvõtt kord aastas konkursi alusel ning täiendavaid konkursse korraldatud ei ole. Hoolimata sellest on kõrgkool järelevalve läbiviijatele esitanud dokumendid, mille kohaselt võeti 2013/14. õppeaasta jooksul uusi õppureid vastu rakenduskõrgharidusõppesse. Näiteks kinnitab õppeprorektori 24.01.2014.a käskkiri nr 3-9/34 ÕP punkt 7 järgmist: „Viin ärikorralduse eriala Ä12 KÕ kursuse õpilase A. P. üle kõrgharidusõppesse. Alus: Õppetooli juhataja 06.06.2011 kinnitatud õppekavade võrdlus“. Käesoleval juhul ei ole LVRKK korraldanud sisseastumiskonkursi kõrghariduse õppekavale ega teostanud vastuvõttu, vaid õppur viidi LVRKK kutseõppe õppekavalt üle rakenduskõrgharidusõppe õppekavale. Sarnaseid haridustasemetel vahelisi üleviimisi on kinnitatud õppeaasta jooksul mitmete rektori käskkirjadega. Antud tegevuse puhul on eiratud kõrgkooli nõukogu kinnitatud vastuvõttueeskirjas kehtestatud sisseastumise nõudeid rakenduskõrgharidusõppe õppekavadele.

VARASEMATE ÕPINGUTE JA TÖÖKOGEMUSE ARVESTAMINE

2.4. VÕTA on protsess, millega pädev asutus kindlatest kriteeriumidest lähtudes hindab taotleja kompetentsust, st tema teadmiste, oskuste ja hoiakute vastavust haridusasutuse vastuvõtutingimustele, õppekava või selle osa(de) õpiväljunditele või kutsestandardi kompetentsusnõuetele. Kui taotleja pädevused nimetatud nõuetele vastavad, arvestatakse neid vastuvõtutingimuste ja õppekava täitmisel või kutse andmisel. VÕTA eesmärkideks on:

- väärtustada isiku kompetentsust ning edendada võrdseid võimalusi selle hindamiseks ja tunnustamiseks, sõltumata teadmiste ja oskuste omandamise ajast, kohast ja viisist;
- toetada elukestvat õpet ja mobiilsust haridussüsteemi ja tööturu vahel ning nende sees;
- parandada inimeste, sh sotsiaalselt ebasoodsas olukorras isikute juurdepääsu haridusele, avardada nende võimalusi hariduse omandamiseks ja tööturul konkureerimiseks ning toetada seeläbi nii üksikisiku kui ühiskonna ressursside tõhusamat kasutamist.

VÕTA põhimõtted on sätestatud kõrgharidusstandardi 4. peatükis.

2.5. Rakenduskõrgkooli seaduse § 9 lõike 4 punkti 5¹ kohaselt kehtestab rakenduskõrgkooli nõukogu üliõpilaste varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise tingimused ja korra. LVRKK poolt järelevalve läbiviijatele esitatud ning õppeasutuse kodulehel saadaval olevast VÕTA korrast ei selgu, millal on dokument vastu võetud, muudetud ning kelle poolt kinnitatud.

2.6. LVRKK VÕTA korra punkti 2 kohaselt võib teistes kõrgkoolides ning muudes õppe- ja koolitusasutustes läbitud tasemeõpet ja täiendusõpet, töökogemust, igapäevase ja huvitegevuse kaudu toimunud õppimist arvestada vastuvõtutingimuste ja õppekava täitmise osana. Õppeasutus on sarnast praktikat rakendanud ka LVRKK kutseõppe õppekavade lõpetajate kandideerimisel rakenduskõrgharidusõppesse. Antud tegevus on vastuolus VÕTA korra punktiga 2.

2.7. LVRKK VÕTA korra punkt 8.2. ütleb „Varasemate õpingute arvestamist ei ole vaja taotleda kui: üliõpilaskandidaat on täies mahus täitnud kutseõppe keskhariduse baasil (kutseeriharidus) õppekava. Kutseõppeasutuses omandatud õpiväljundid vastavad kõrgkooli õppekavade õpiväljunditele“.

Kutseeriharidusõpe ehk viienda taseme kutseõpe kehtestati Vabariigi Valitsuse 26.08.2013.a määrusega nr 130 „Kutseharidusstandard“ (§ 24 lg 1) alates 2013/14.õppeaastast ning selle hariduse tasemeks on kvalifikatsiooniraamistikus tase 5. Seega on LVRKK VÕTA korra sõnastus ekslik võrdsustades 4. taseme kutseõpet keskhariduse baasil 5. taseme kutseeriharidusega.

2.8. Kõrgharidusstandardi § 13 lõikest 1 tulenevalt tõendatakse varasemaid õpinguid vastava diplomi, tunnistuse või muu haridust tõendava dokumendiga. LVRKK VÕTA korra 1. peatükis on kirjeldatud VÕTA üldpõhimõtted. Punkti 1 kohaselt hindab kõrgkool kindlaksmääratud kriteeriumitest lähtuvalt taotleja kompetentsuse vastavust vastuvõtutingimustele, õppekava või selle osa/osade õpiväljunditele. Samas on LVRKK VÕTA korraga kehtestanud (p 8.2) olukorra, kus kutseõppe lõpetajate varasemad õpingud arvestatakse kõrgharidusõppe osana automaatselt (hindamata). Lähtutakse VÕTA korrast kehtestatud põhimõttest, et kutseõppeasutuses omandatud õpiväljundid vastavad kõrgkooli õppekavade õpiväljunditele, kusjuures regulatsioon ei täpsusta, milliste õppekavade õpiväljundeid on silmas peetud. Tuginetakse eelmainitud üldsõnalisele põhimõttele, mille kohaselt võetakse rakenduskõrgharidusõppe õppekavade 3. kursusele õppureid VÕTA taotlust esitamata lisaks oma koolile ka

teistest kutseõppeasutustest (nt Hiiumaa Ametikool, Tartu Kutsehariduskeskus, Tallinna Majanduskool jt). Järelevalve käigus selgus, et eelneva kutseharidusega isikute vastuvõtul rakenduskõrgharidusõppe 3. kursusele võetakse aluseks LVRKK ja teiste õppeasutuste õppekavade 2011.a teostatud õpiväljundite võrdlused ning ei lähtuta taotleja individuaalsetest teadmistest ja oskustest. Näiteks, Pärnu Kutsehariduskeskuse „Ärikorralduse“ õppekava kutseõppe keskhariduse baasil lõpetanu, kes soovib jätkata õpinguid LVRKK „Ärijuhtimise“ rakenduskõrgharidusõppe õppekaval ei pea esitama VÕTA taotlust, tema sooritusi ei hinnata, vaid lähtutakse õppeasutuste koostöös 2011.aastal koostatud õppekavade võrdlusest, mis sisaldab ka järelsooritust vajavate õppeainete loetelu. Teisisõnu, õppeaineid, mida isik peab rakenduskõrgharidusõppe 1. ja 2. õppeaasta osas nõ järgi tegema. Antud võrdluse alusel võetakse õppur rektori käskkirjaga kolmandale kursusele. Järelevalve läbiviijatele põhjendas LVRKK kirjeldatud õppeainete ülekandmise praktikat sellega, et kutseõppe õppekavadel toimub õpe riiklike õppekavade alusel ning erisused kutseõppe ja rakenduskõrgharidusõppe õppekavade kahe esimese õppeaasta vahel on väga väikesed. Selline tegevus varasemalt teisel haridustasemel õpitu ülekandmisel ei ole koosõlas riiklikult kokku lepitud VÕTA põhimõtete ja eesmärkide ning ka LVRKK enda VÕTA korra üldpõhimõtetega.. Erinevatel haridustasemetel omandatud õpiväljundite samastamine läheb vastuollu ka kvalifikatsiooniraamistiku ühe põhiideega mille kohaselt nii erinevad formaalhariduslikud kui ka kutsekvalifikatsioonid paiknevad kvalifikatsiooniraamistiku erinevatel tasemetel, vastavalt omandatud teadmistele, oskustele ning iseseisvusele ja vastutusele seatud kriteeriumidele. Kutse- ja kõrgharidusstandardis kirjeldatud õpiväljundid ei lange kokku ning on kirjeldatud kvalifikatsiooniraamistiku erinevatel tasemetel. Kutseharidusstandardis vastavalt 2.-5. tasemel ning kõrgharidusstandardis 6.-8. tasemel

- 2.9. LVRKK poolt on tekitatud võimalus omandada kõrgharidus ühe aastaga ja kanda ülejäänud kahe õppeaasta mahus õppeaineid üle. Järelevalve läbiviijatele esitatud dokumentidest nähtub näiteks juhtum, kus üliõpilane K.K. läbis rakenduskõrghariduse õppekava 10 kuuga ning talle väljastati 2013.a rakenduskõrghariduse diplom *cum laude*. Antud isiku akadeemilisel õiendil on märgitud eelnevad õpitulemused kutsehariduse õppekaval Tallinna Majanduskoolis hinnanguga „arvestatud“ ning LVRKKs ühe õppeaasta jooksul läbitud õpingutest 13 EAP mahus oli hinnatud hindega „5“ („A“).
- 2.10. LVRKK rakenduskõrgharidusõppe õppekavade võrdlused nii LVRKK kutseõppe kui tema partnerkoolide kutseõppe õppekavadega ei ole ametlikult kinnitatud dokumendid ning nende kasutamine õppurite vastuvõtul kõrghariduse õppekavadele ei ole reguleeritud üheski LVRKK nõukogu ega rektori poolt kinnitatud aktis. Järelevalve läbiviijatele selgitati kõrgkooli külastusel, et õppekavasid võrreldakse igal õppeaastal, kuid esitatud andmetest selgus, et 2013/14.õppeaasta vastuvõtul võeti aluseks 2011. aastal koostatud võrdlusdokumendid hoolimata sellest, et õppekavasid on vahepealsetel aastatel muudetud. Näiteks on rakenduskõrgharidusõppe õppekava „Ärijuhtimine“ kehtiv versioon kinnitatud õppeasutuses 21.05.2013.a, mis erineb nii moodulite kui ka õppeainete nimetuste ja mahtude poolest 2011. aastal kehtinud õppekava versioonist.

ÕPPURITE LIIKUMINE ÕPPETASEMETE VAHEL

- 2.11. ÕKE punkt 3.13 kohaselt on riigieelarvevälistel kohtadel õppijatel riigieelarveliste õppekohtade vabanemisel võimalik esitada avaldus enda üleviimiseks riigieelarvelisele õppekohale. Õppurite akadeemilist liikumist ehk õppekava vahetuse võimalust nii rakenduskõrgharidusõppe õppekavade vahel kui ka kutseõppesest kõrgharidusõppesse (ja vastupidi) ei ole LVRKK aktidega reguleeritud.

Järelevalve teostajatele esitatud käskkirjadest ning EHISE väljavõtetest selgub, et õppeaasta vältel toimub õppurite ulatuslik kõrgkoolisene liikumine. Lisaks õppevormi ja finantsseerimisallika muutmistele on mitmed kutseõppe õppurid nii 2012/2013. kui ka 2013/2014. õppeaastal viidud kutseõppe õppekavadelt rakenduskõrgharidusõppe õppekavadele. Näiteks, rektori 11.02.2014. a käskkirja nr 3-9/40 ÕP kohaselt: „viin majandusarvestuse eriala R13 kursuse õpilase M.H. kõrgharidusõppekava riigieelarvelisele õppekohale. Aluseks on õppetooli juhataja 9.06.2011.a kinnitatud õppekavade võrdlus“. 2013/2014. õppeaastal on lisaks antud näitele veel mitme käskkirjaga viidud õppureid kutseõppesest kõrgharidusõppesse. Näiteks viidi rektori 20.09.2013.a käskkirjaga nr 3-9/6 ÕP „Üleviimine rakenduskõrgharidusõppe riigieelarvelistele õppekohtadele“ kutseõppesest kõrgharidusõppesse üle 13 õppurit. Käskkirja aluseks on vabanenud riigieelarvelised õppekohad. Üksikudel juhtudel on õppeaasta jooksul õppureid viidud ka kõrgharidusõppesest kutseõppesse. Seda kinnitab näiteks rektori 24.04.2014.a käskkirja nr 3-9/62 ÕP: „Viin kaubandusökonoomika eriala K12KÕ kursuse üliõpilase R. I. kutsehariduse õppekavale. Alus: õppetooli juhataja 13.06.2011.a kinnitatud õppekavade võrdlus.“ Dokumentidest ei selgu põhjus, millest tulenevalt soovib suur hulk õppureid õpingute vältel õppetaset vahetada. Segadust tekitab ka see, et kõrgharidusõppesse sissastumisavalduse esitamisel tuleb avaldusel märkida, kas õppur on nõus õppima kutsehariduse õppekaval või mitte. Seega puudub LVRKK-l alus õppurite üleviimisel ühelt õppekavalt teisele.

- 2.12. Õppeprorektori 12.09.2013.a käskkirja nr 3-9/3 ÕP „Akadeemiline puhkus“ punktid 7-11 ei ole seotud akadeemilise puhkusega. Näiteks ütleb punkt 7 järgmist: „Viin majandusinfosüsteemide korraldamise eriala MI13 kursuse üliõpilase K. S. ärijuhtimise erialale. Rektori 19.09.2013 käskkirja nr 3-9/5 ÕP „Akadeemiline puhkus“ sisaldab aga järgmiseid punkte: „Võtan ärikorralduse eriala Ä13 KÕ kursusele tasulisele õppekohale K.T. (punkt 1); Viin sekretäritöö eriala JA13 KÕ kursuse õpilase P.U. ärikorralduse eriala Ä 12 KÕ kursusele (punkt 8)“. Mõlema käskkirja puhul on aluseks võetud õppekorralduseeskiri ja (üli)õpilaste avaldused. Seega ei ole antud käskkirjade pealkirjad ja sisu omavahel kooskõlas. Lisaks puuduvad alused eelnimetatud õppurite üleviimise kohta ning puudulik on informatsioon õppekavade ja õppetasete osas.

Õppurite tasemetevahelisel liikumisel tuleb lähtuda õppeasutuse poolt kehtestatud vastuvõtueeskirjast vastavalt õppetasele. Üleviimisel ühelt õppetasemelt teisele tuleb esmalt õppur ühelt tasemelt eksmatrikuleerida ning seejärel, olles täitnud sisseastumisnõuded, immatrikuleerida. Eelnimetatud juhtudel puudub dokumentatsioon, kuidas on kõrgkool veendunud, et õppur on täitnud kõik vastuvõtutingimused rakenduskõrgharidusõppe õppekavale.

Sellist praktikat rakendades tekitab kõrgkool olukorra, kus kutseõppes õppiv isik katkestab õpingud kutseõppes ning alustab õpinguid kõrgharidusõppes eirates vastuvõtueeskirjas toodud sisseastumisnõudeid. Õppeasutus on antud muudatused EHISes kajastanud õppekava vahetusena. Antud üleviimise puhul ei fikseerita katkestamist ning tegemist on statistika moonutamisega, sellest tulenevalt ei ole muuhulgas võimalik hinnata ka Haridus- ja teadusministri 28.01.2013.a käskkirja nr 48 „Lääne-Viru Rakenduskõrgkoolile tegevustoetuse eraldamine kalendriaastateks 2013-2015“ punktis 2.3 riigi poolt kõrgkoolile kehtestatud eesmärkide ja kohustuste täitmist.

ÕPPEKAVAD JA ÕPIVÄLJUNDID

- 2.13. Teenistusliku järelevalve käigus võrreldi LVRKK õppekavu ning selgus, et kolmeaastase nominaalkestusega rakenduskõrgharidusõppe õppekavade kaks esimest õppeaastat kattuvad sama valdkonna kaheaastase nominaalkestusega kutsehariduse keskhariduse baasil õppekavadega. LVRKK teostab vastuvõttu ka rakenduskõrgharidusõppe III kursusele. Sinna vastu võetud õppurite kutseõppe õppekaval läbitud sooritusel loetakse automaatselt kõrgharidusõppe õppekava osaks, kasutamata VÕTAt ehk hindamata isiku oskuste ja pädevuste vastavust. Õppurid läbivad ühe õppeaasta mahus õppeaineid ning sooritavad lõputöö, kusjuures valdavalt toimub õpe kaugõppe vormis (üldjuhul õppeaastas kuuel korral viiepäevaste tsüklitena). Seega võimaldab õppeasutus ühe aastaga omandada kõrghariduse. Selline erinevate õppetasete õppekavade suur ühisosa on ebamõistlik ning ei ole kooskõlas kvalifikatsiooniraamistikuga.
- 2.14. Kvalifikatsiooniraamistiku kohaselt toimub kutseõppe keskhariduse baasil 4. ja 5. tasemel ning rakenduskõrgharidusõppe kvalifikatsiooniraamistiku 6. tasemel. Kutsehariduse õpiväljundid on kirjeldatud kutseharidusstandardis, kõrgharidustaseme õpiväljundid aga kõrgharidusstandardis. LVRKK on aga oma tegevuses ja regulatsioonides (VÕTA korra p 8.2) lähtunud põhimõttest, et kutseõppeasutuses omandatud õpiväljundid vastavad kõrgkooli õppekavade õpiväljunditele. Antud põhimõtte rakendamine on eksitav, kuna võrdsustab erinevatel haridustasemetel omandatud õpiväljundid. Seega on erinevate õppetasete õpiväljundite võrdsustamine vastuolus nii kutse- kui kõrgharidusstandardiga ja kvalifikatsiooniraamistikuga.
- 2.15. Riigipoolsed ootused kutse- ja kõrgharidusõppe läbiviimisele on erinevad. Rakenduskõrgkooli seaduse § 26 kohaselt kaetakse kõrgharidustaseme õppe läbiviimise kulud rakenduskõrgkoolile riigieelarvest eraldatava tegevustoetuse mahus ja õppekulude hüvitamisest laekunud vahenditest. Kutseõppe läbiviimise kulud kaetakse vastavalt kutseõppeasutuse seaduse §-le 44 lõigetele 2 ja 3 riikliku koolitustellimusega. Antud sätete kohaselt on riiklik koolitustellimus riigieelarvest rahastatavate koolituskohtade arv tasemeõppes õppekavarühmade ja täiendusõppes kursuste kaupa. Riikliku koolitustellimuse koostamisel arvestatakse õppekava täitmise tegelike kuludega. Seega rahastatakse riigieelarvest LVRKKs kutse- ja kõrgharidusõppe läbiviimist erinevatel alustel ja eraldi. Eelarveliste vahendite eraldamisel on lähtutud eeldusest, et kutse- ja kõrgharidusõppes õpivad erinevad isikud, kes läbivad õppekava tervikuna. Haridus- ja teadusministri 28.01.2013.a käskkirjaga nr 48 „Lääne-Viru Rakenduskõrgkoolile tegevustoetuse eraldamine kalendriaastateks 2013-2015“ on riik kehtestanud kõrgkoolile eesmärgid ja kohustused kõrgharidustaseme õppe läbiviimiseks. Antud käskkirjaga eraldatud vahendid on mõeldud vaid kõrgharidustaseme õppe läbiviimiseks.

Samuti on kutse- ja kõrgharidustasemetele on kehtestatud erinevad eesmärgid, õpiväljundid ja hindamissüsteemid (üliõpilasi hinnatakse kuue- ning õpilasi viiepallisel hindamisskaalal) ning õppetööd läbiviivate õppejõudude ja õpetajate kvalifikatsiooninõuded erinevad.

- 2.16. Õppeasutuse külastusel (tutvudes tunniplaaniga ja vesteldes juhtkonnaga) selgus aga, et sageli toimub õppetöö kahel esimesel õppeaastal nii kutse- kui kõrgharidusõppes õppivatel õppuritel koos. Näiteks viiakse ühe õppejõu/õpetaja poolt ühes ruumis ühel ajal läbi nii majandusarvestuse rakenduskõrgharidusõppe õppekava õppeainet kui ka majandusarvestuse kutseõpe keskhariduse baasil õppekavasse kuuluvat õppeainet. Seega viibivad samas õpperuumis kutseõppurid ja üliõpilased, kes õppetöö tulemusena omandavad samad õpiväljundid. Selline õppetöö korraldus ei ole kooskõlas punktis 2.15 tooduga.

Kõrgkool on loonud olukorra, kus kutse- ja kõrgharidusõpet korraldatakse koos ning ei ole võimalik hinnata, kas vastava õppetase jaoks eraldatud vahendeid on kasutatud otstarbekalt ja kas ühtse õppetegevuse tulemusel on erinevate õppetasete eesmärgid saavutatavad. Kui õppeasutuse hinnangul on tegemist ressurside kokkuhoiuga, siis tekitab küsitavust senisel kujul eraldi õppetasete finantseerimise otstarbekus.

Järelevalve käigus tuvastatud probleemid LVRKK õppetöö korralduses (sh vastuvõttus 3.kursusele, õppurite alusetus massilises liikumises õppetasete vahel, VÕTA rakendamises, kutse- ja kõrgharidusõppe õppurite koosõpetamises) ei võimalda hinnata, kas kutse- ja kõrgharidusõppeks eraldatud eelarvelisi vahendeid on kasutatud otstarbekalt ja eesmärgipäraselt.

- 2.17. Õppeasutuselt saadud informatsiooni kohaselt jätkab ca 80 protsenti kutseõppe lõpetajatest õpinguid rakenduskõrgharidusõppes. Tööturule suunduvate õppurite hulk on väike, mis omakorda tekitab küsitavust paralleelselt toimivate ja sisult suures osas kattuvate eri tasemete õppekavade otstarbekuses. Teadaolevalt on kõrgkool kavandamas õppe läbiviimist ka kutseerihariduse õppekavadel (5. tasemel). **Kuna LVRKK täna toimivad 4. ja 6. taseme õppekavad on väga sarnased, tuleks esmalt analüüsida, millise taseme kompetentsidega lõpetajaid tööturg vajab ning hinnata võimalusi õppetöö otstarbekaks ja jätkusuutlikuks läbiviimiseks vältimaks erinevate haridustasemete vahelist kattuvust.**

III KOKKUVÕTE JA JÄRELDUSED

- 3.1. LVRKK dokumentide kohaselt toimub kõrgkoolis õpe ka kutseeriharidusõppe õppekavadel. Samas ei ole mai 2014.a seisuga EHISes õppeasutusel registreeritud ühtegi kutseeriharidusõppe õppekava (õiendi punkt 2.2).
- 3.2. LVRKK ei ole vastuvõtu korraldamisel rakenduskõrgharidusõppe õppekavadele alati lähtunud kõrgkooli nõukogu poolt kehtestatud vastuvõtueeskirjast (õiendi punkt 2.3), teatud juhtudel ei ole kontrollitud vastutingimuste täitmist (õiendi punkt 2.12).
- 3.3. LVRKK VÕTA korrast ei selgu, millise organi poolt on dokument vastu võetud, muudetud, kinnitatud (õiendi punkt 2.5).
- 3.4. LVRKK VÕTA kord võimaldab teistes kõrgkoolides ning muudes õppe- ja koolitusasutustes läbitud tasemeõpet ja täiendusõpet, töökogemust, igapäevase ja huvitegevuse kaudu toimunud õppimist arvestada vastuvõtutingimuste ja õppekava täitmise osana. Samas on sarnast praktikat rakendatud ka LVRKK kutseõppe õppekavade lõpetajate kandideerimisel rakenduskõrgharidusõppesse (õiendi punkt 2.6).
- 3.5. LVRKK on VÕTA korrast ekslikult võrdsustanud 4. taseme kutseõpet keskhariduse baasil 5.taseme kutseeriharidusega (õiendi punkt 2.7).

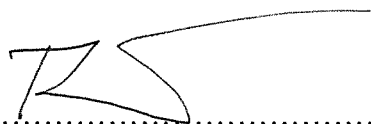
- 3.6. LVRKK on VÕTA korraga kehtestanud olukorra, kus kutseõppe lõpetajate varasemad õpingud arvestatakse kõrgharidusõppe osana automaatselt (hindamata). Selline tegevus ei ole kooskõlas riiklikult kokku lepitud VÕTA põhimõtete ja eesmärkidega, LVRKK VÕTA korraga ning kvalifikatsiooniraamistiku põhiideega (õiendi punkt 2.8.).
- 3.7. LVRKK rakenduskõrgharidusõppe õppekavade võrdlused nii LVRKK kutseõppe kui tema partnerkoolide kutseõppe õppekavadega ei ole ametlikult kinnitatud dokumentid ning nende kasutamine õppurite vastuvõtul kõrghariduse õppekavadele ei ole reguleeritud LVRKK dokumentides (õiendi punkt 2.10).
- 3.8. Õppeaasta vältel toimub õppurite ulatuslik kõrgkoolisene liikumine, samas ei ole õppurite akadeemilist liikumist ehk õppekava vahetuse võimalust nii rakenduskõrgharidusõppe õppekavade vahel kui ka kutseõppest kõrgharidusõppesse (ja vastupidi) LVRKK aktidega reguleeritud (õiendi punkt 2.11). Õppurite üleviimisel ühelt haridustasemelt teisele ei toimu eksmatrikuleerimist ja immatrikuleerimist, ei fikseerita katkestamist, mistõttu ei vasta õppeasutuse erinevate õppetasete katkestajate arv tegelikkusele (õiendi punkt 2.12).
- 3.9. Mitmete käskkirjade pealkirjad ja sisu on omavahel vastuolus, puudulik on info käskkirjas kajastatud õppurite üleviimise kohta õppekavade ja õppetasete vahel (õiendi punkt 2.12).
- 3.10. LVRKK võimaldab ühe aastaga omandada kõrghariduse, võttes rakenduskõrgharidusõppe 3.kursusele kutseõppe keskhariduse baasil õppekava lõpetajaid. Kahe õppeaasta mahus kantakse VÕTA abil kahe õppeaasta õppeained üle (õiendi punkt 2.9.). Tegevuse aluseks on kutse- ja kõrghariduse õppekavade suur kattuvus, mis on ebamõistlik ning ei ole kooskõlas kvalifikatsiooniraamistikuga (õiendi punkt 2.13.). LVRKK on sätestanud põhimõtte, et kutseõppeasutuses omandatud õpiväljundid vastavad kõrgkooli õppekavade õpiväljunditele. See on eksitav, kuna võrdsustab erinevatel haridustasemetel omandatud õpiväljundid ning on vastuolus nii kutse- ja kõrgharidusstandardi kui ka kvalifikatsiooniraamistikuga (õiendi punkt 2.14.).
- 3.11. Kahe esimesel õppeaastal toimub õppetöö nii kutse- kui kõrgharidusõppes õppivatel õppuritel koos. Samas on riigipoolsed ootused kutse- ja kõrgharidusõppe läbiviimisele õpiväljundite, eesmärkide ja õppetöö läbiviijate osas erinevad. LVRKK poolt õppetöö läbiviimine sellisel kujul ei võimalda hinnata eelarveliste vahendite otstarbekat ja eesmärgipärast kasutamist (õiendi punktid 2.15. ja 2.16.).

IV ETTEPANEKUD REKTORILE

- 4.1. Analüüsida, kas LVRKKs nii suures osas kattuvate erinevate haridustaseme õpete läbiviimine on otstarbekas. Hinnata, milline on tööturu tegelik vajadus ja sellest lähtuvalt õppekavade asetumine antud õppetasetele olukorras, kus ca 80 protsenti kutseõppe lõpetajatest ei suundu tööturule, vaid jätkab õpinguid rakenduskõrgharidusõppes. Lähtuvalt tööturu vajadusest ja seniste lõpetajate töölerakendumisest vaadata üle õppekavad viisil, mis annaks kindla sõnumi eri taseme õppekavade vajadusest, erinevustest ja eesmärkidest. **Vastav analüüs esitada haridus- ja teadusministrile hiljemalt 1.detsembril 2014.a.**

V ETTEKIRJUTUSED REKTORILE

- 5.1. Viia tegelik vastuvõtukorraldus kooskõlla vastuvõtueeskirjaga ning parandada 2014/15.õppeaasta vastuvõtueeskirja punktis 1.1. toodud informatsioon võttes aluseks EHISE õppekavade registris kinnitatud õppekavad. **Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: viivitamata.**
- 5.2. Tulenevalt õiendi punktides 2.5.-2.8. välja toodud puudustest viia VÕTA kord kooskõlla VÕTA üldiste põhimõtetega ja kõrgharidusstandardi peatükis 4 sätestatuga. **Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: viivitamata.**
- 5.3. Teha VÕTA korras järgmised muudatused:
- 5.3.1. kinnitada kord vastavalt RaKS § 9 lõike 4 punktile 5¹,
- 5.3.2. täpsustada VÕTA korra punkti 2 lähtudes õiendi punktis 2.6. toodud tähelepanekust,
- 5.3.3. kõrvaldada VÕTA korra punktis 8.2 vastuolu õppetasemete nimetuste osas, millele on viidatud õiendi punktis 2.7.
- Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: viivitamata.**
- 5.4. Kehtestada regulatsioon varasemalt kutsehariduse omandanud isikute kandideerimisel eelnevate õpitulemuste arvestamiseks, mis on kooskõlas kõrgharidusstandardi ning VÕTA eesmärkide ja põhimõtetega. **Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: viivitamata.**
- 5.5. Kehtestada alused õppekavade vahetamiseks ja akadeemiliseks liikumiseks õppeaasta vältel. **Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: viivitamata.**
- 5.6. Kajastada nii õppeasutuse dokumentides kui EHISes õppurite akadeemilist liikumist ja katkestamist vastavalt tegelikkusele. **Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: viivitamata.**
- 5.7. Eemaldada õppeasutuse regulatsioonidest viited, mis võrdsustavad ekslikult erinevate haridustasemete õpiväljundeid. **Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: viivitamata.**
- 5.8. Korraldada õppetöö viisil, mis eristaks erinevate haridustasemete rahaliste vahendite kasutamise ning tagaks nende sihtotstarbelise kasutamise ja selle kontrollitavuse. **Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: viivitamata.**

.....
Tiina Laidvee
Haridus- ja Teadusministeerium
kõrghariduse osakonna peaekspert

.....
Hanna Haavapuu
Haridus- ja Teadusministeerium
kõrghariduse osakonna peaekspert